

Дар моҳҳои январ - декабри соли 2023 гардиши моли чакана ва таъмири автомобилҳо ба хисоби миёна ба як нафар сокини чумхурӣ 5522,20 сомонӣ рост меояд.

Ҳаҷми хизматрасонии пулакӣ, ки дар моҳҳои январ-декабри соли 2023, ки дар ҳамаи соҳаҳои хизматгузор расонида шудааст 21760,3 млн. сомониро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта бо нарҳҳои муқоисавӣ 14,1 фоиз зиёд шудааст (индекси нарҳ 102,0 фоизро ташкил додааст).

Аз аввали соли 2023 **индекси нарҳҳои истеъмолӣ** 103,8 фоиз, аз он ҷумла ба молҳои озука – 103,4 фоиз, ба молҳои гайриозука – 106,6 фоиз ва хизматрасонии пулакӣ ба аҳолӣ – 101,2 фоизро ташкил кард.

Аз аввали соли 2023 нарҳи маҳсулоти ҳӯроквории зерин: маҳсулоти гушти 3,8 фоиз (гушти гӯсфанд 11,3 фоиз, гушти гов 5,7 фоиз, рони мурғ 1,8 фоиз); меважот 33,1 фоиз (ангур 2,5 барobar, лимон 2,4 барobar ва банан 8,4 фоиз); шакар 27,6 фоиз, маҳсулоти канодӣ 11,7 фоиз ва нӯшоқиҳои спиртдор 1,0 фоиз қимат шудааст.

Аз аввали соли 2023 индекси нарҳи молҳои гайриозука 6,6 фоиз қимат шудааст, ки асосан аз хисоби болоравии нарҳи бензин 24,4 фоиз, маснӯоти доруворӣ 13,2 фоиз, масолехои соҳтмонӣ 5,5 фоиз ва пойафзول 3,1 фоиз ба қайд гирифта шудааст.

Аз аввали соли 2023 нарҳу таърифаи хизмати пулакие, ки ба аҳолӣ расонида мешавад, умуман 1,2 фоиз қимат шудааст, ки асосан аз хисоби болоравии арзиши пардоҳти гази моеъ 27,2 фоиз ва хизматрасониҳои майшӣ 4,9 фоиз ба қайд гирифта шудааст.

Шумораи кувваҳои корӣ (ахолии машгули кор ва бекорони расмӣ ба қайд гирифташуда) аз рӯи баҳои пешакӣ дар моҳи ноябрی соли 2023-юм 2676,6 ҳазор нафарро ташкил дод, ки аз ҷумлаи онҳо 2627,2 ҳазор нафар (98,2 фоиз) дар соҳаҳои иқтисодӣ машгууланд ва 49,4 ҳазор нафар расмӣ мақоми бекорро гирифтаанд, ки 1,8 фоизи шумораи кувваҳои кориро ташкил медиҳанд.

Шумораи бекорони дар Агентиҳои меҳнат ва шугли ахолии Вазорати меҳнат, муҳочирият ва шугли ахолии Чумхурӣ Тоҷикистон расмӣ ба қайд гирифташуда дар оҳирӣ моҳи ноябрі соли 2023-юм 49,4 ҳазор нафарро ташкил карда, нисбат ба моҳи ноябрی соли 2022-юм 12,1 фоиз кам шудааст. Аз ҷумлаи бекорони бақайд гирифташуда занон 47,2 фоиз (23,3 ҳазор нафар). Сатҳи бекории расмӣ ба қайд гирифташуда нисбат ба шумораи кувваҳои корӣ 1,8 фоизро ташкил кардааст.

Музди миёнаи ҳармоҳаи номиналии меҳнат, ки ба қормандони кироякор пардоҳта шудааст, дар моҳи ноябрی соли 2023-юм 2108,26 сомониро ташкил дод, ки нисбат ба моҳи оқтабри соли 2023-юм 2,0 фоиз зиёд ва нисбат ба моҳи ноябрی соли 2022-юм 11,2 фоиз зиёд шудааст.

Музди ҳадди ақал 600 сомониро ташкил медиҳад.

Дараҷаи музди ҳақиқии меҳнат (бо назардошти тағйироти индекси нарҳҳо) дар моҳи ноябрی соли 2023 нисбат ба моҳи оқтабри соли 2023-юм 2,2 фоиз зиёд ва нисбат ба моҳи ноябрی соли 2022-юм 7,2 фоиз зиёд шудааст.

Дар моҳҳои январ - декабри соли 2023 **гардиши савдои ҳориҷии** Чумхурӣ Тоҷикистон 8328,9 млн. доллари ИМА-ро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2022-юм 13,9 фоиз ё 1019,4 млн. доллар зиёд мебошад.

Дар моҳҳои январ - декабри соли 2023 содироти мол 2448,8 млн. долларро ташкил кард, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2022-юм 14,3 фоиз ё 306,8 млн. доллар зиёд шудааст.

Воридоти мол ба чумхурӣ 5880,1 млн. долларро ташкил кардааст, ки нисбат ба молҳои январ - декабри соли 2022-юм 13,8 фоиз ё 712,6 млн. доллар зиёд мебошад.

Оид ба содирот шарикони асосӣ инҳоянд: Швейтсария 46,5 фоизи ҳаҷми умумии содирот, Ҷин – 12,8 фоиз, Қазоқистон – 10,4 фоиз, Туркия – 6,8 фоиз, Руسия – 5,5 фоиз, Ӯзбекистон – 6,2 фоиз, Эрон – 4,1 фоиз, Афғонистон – 3,8 фоиз, АМА – 1,0 фоиз ва гайраҳо.

Воридоти мол асосан аз мамлакатҳои зерин сурат гирифтааст: Руисия – 26,9 фоиз аз ҳаҷми умумии воридот, Ҷин – 20,2 фоиз, Қазоқистон – 15,2 фоиз, Ӯзбекистон – 6,0 фоиз, Туркия ва ИМА – 3,4 фоизӣ, Олмон, Швейтсария ва Чопон – 3,1 фоизӣ, Эрон – 2,6 фоиз, Ҳиндустон – 1,3 фоиз, Беларус – 1,5 фоиз, Чумхурӣ Корея – 2,0 фоиз ва гайраҳо.

Дар **амалиёти савдои ҳориҷӣ** афзоиши бештарӣ содирот нисбат ба воридот бо Швейтсария (1139,7 млн. доллар), Афғонистон (93,7 млн. доллар), Сингапур (10,3 млн. доллар), Ҷазираҳои Вирчин (13,4 млн. доллар), Хорватия (4,8 млн. доллар) ва Ирқ (1,2 млн. доллар) мушоҳидა шудааст.

Тибқи маълумоти расмии Ҳадамоти гумруки назди Ҳукумати Чумхурӣ Тоҷикистон дар моҳҳои январ-декабри соли 2023 ба чумхурӣ 61 мамлакати ҳориҷи дуру наздик ба маблаги 94868,6 ҳазор доллар ё 23024,1 тонна ёрии баҳардӯстона расондаанд.

Аз ҷумлаи мамлакатҳои ёрирасон таносуби бештар аз рӯи арзиши ёрии баҳардӯстона ба Ҷин – 30,6 фоиз, ИМА – 26,2 фоиз, Белгия – 9,3 фоиз, Руисия – 4,8 фоиз, Қазоқистон – 2,0 фоиз, Туркия – 1,4 фоиз, Ҳиндустон – 3,0 фоиз, Данія – 2,4 фоиз, Олмон – 2,8 фоиз, Чумхурӣ Корея ва Фаронса – 1,3 фоизӣ ва гайраҳо рост меояд.

Агентии омори назди Президенти Чумхурӣ Тоҷикистон

734025, Тоҷикистон, Душанбе, Боҳтар, 17

E-mail: stat@tojikiston.com <http://www.stat.tj>

тел: (992 37) 223-02-45, факс: (992 37) 221-43-75

ВАЗЪИ ИЧТИМОИЮ ИҚТИСОДИИ ЧУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР МОҲҲОИ ЯНВАР-ДЕКАБРИ СОЛИ 2023

2024

АГЕНТИИ ОМОРИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ
ЧУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ВАЗЪИ ИЧТИМОИЮ ИҚТИСОДИИ ЧУМХУРИЙ ТОЧИКИСТОН

Саноат. Дар моҳҳои январ – декабри соли 2023 корхонаҳои саноатӣ якҷо бо соҳибкорони хусусӣ ба маблаги 46815,5 млн. сомонӣ маҳсулот истеҳсол кардаанд, ки нисбат ба моҳҳои январ – декабри соли 2022-юм (бо нарҳҳои муқоисавӣ) 12,0 фоиз афзудааст.

Омили асосии рушди суръати соҳаи саноат асосан аз хисоби афзоиши ҳаҷми маҳсулоти саноати истиҳроҷ – 11,7 фоиз, саноати коркард – 12,3 фоиз, таъминоти нерӯи барк, газ, буг ва тозакуни хаво – 20,9 фоиз ба амал омадааст.

Дар **саноати истиҳроҷ** маъдан дар моҳҳои январ – декабри соли 2023 ба маблаги 9372,6 млн. сомонӣ маҳсулот истеҳсол карда шудааст, ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ нисбат ба моҳҳои январ- декабри соли 2022-юм бо нарҳҳои муқоисавӣ 11,7 фоиз зиёд шудааст.

Афзоиши суръати рушди саноати истиҳроҷи маъдан аз рӯи намудҳои маҳсулотҳои истеҳсолӣ нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта аз хисоби маъданҳои филизӣ 13,2 фоиз, ангишти санг ва бур – 2,7 фоиз, ҳаргуна қанданиҳои фоиданок – 11,7 фоиз мушоҳида мегардад.

Ҳаҷми истеҳсолот дар **саноати коркард** дар моҳҳои январ- декабри соли 2023-юм 28459,8 млн. сомонӣ, аз он маҳсулоти ҳӯрокворӣ якҷо бо нӯшоҳиҳо ва тамоқу 11609,6 млн. сомонӣ, истеҳсоли маҳсулоти нассочӣ ва дӯзандагӣ 4632,3 млн. сомонӣ, истеҳсоли маҳсулот аз чӯб ва қоғаз, фаъолияти табӯйи нашр 619,1 млн. сомонӣ, истеҳсоли маҳсулоти нафтӣ 85,2 млн. сомонӣ, истеҳсоли маҳсулоти кимиёвӣ 557,1 млн. сомонӣ, ҳаргуна маҳсулоти гайрифилизии маъданӣ 3642,3 млн. сомонӣ, истеҳсолоти металлургӣ ва истеҳсоли маснуоти тайёри филизӣ 6441,5 млн. сомониро ташкил дод. Ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ умуман дар соҳаи коркард 12,3 фоиз зиёд шудааст.

Дар моҳҳои январ- декабри соли **2023 ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти ҳӯрокворӣ** якҷо бо нӯшоҳиҳо ва тамоқу 27,0 фоиз зиёд шуд, ки он аз хисоби истеҳсоли маҳсулоти макаронӣ – 30,2 фоиз, арак ва маҳсулоти ликёру арак – 16,8 фоиз, нӯшоҳиҳои беспиртӣ – 31,1 фоиз ва гайраҳо ба вучӯд омадааст.

Дар истеҳсоли маҳсулоти нассочӣ ва дӯзандагӣ ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ 10,4 фоиз зиёд шудааст, ки асосан аз хисоби зиёдшавии истеҳсоли ресмони паҳтагин (калоба) – 8,2 фоиз, газворҳои абрешим (атлас) – 30,5 фоиз, матоъи адрас-1,9 баробар ва гайраҳо мушоҳида мегардад.

Ҳаҷми истеҳсол ва тақсимоти нерӯи барк, газ ва тозакуни хаво дар моҳҳои январ – декабри соли 2023-юм 8754,5 млн. сомониро ташкил кард, рушди истеҳсолот аз рӯи намуди фаъолияти мазкур ба 107,0 фоиз баробар шуд.

Ҳаҷми маҳсулоти умумии қишоварӣ дар моҳҳои январ – декабри соли 2023 дар ҳамаи категорияҳои ҳочагӣ 63028,4 млн. сомониро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2022-юм бо нарҳҳои муқоисавӣ - 9,0 фоиз зиёд мебошад, аз он ҷумла дар соҳаи растворпарварӣ 43365,7 млн. сомонӣ ё ки 6,8 фоиз ва ҷорвопарварӣ 19662,7 млн. сомонӣ ё 14,1 фоиз зиёд аст.

Дар моҳҳои январ - декабри соли 2023 дар ҳамаи категорияҳои ҳочагӣ -1754886 тонна галладонагиҳо (аз ҷумла гандум 860815 тонна), 344350 тонна паҳта, 1144882 тонна картошка, 3026196 тонна сабзавот (аз ҷумла пиёс 779802

тонна), 1009915 тонна полизӣ, 664343 тонна мевагиҳо (аз ҷумла 227147 тонна себ ва 239970 тонна зардолу), ангур 190376 тонна ва ҳӯроки чорво ба ҳисоби воҳиди ҳӯроки 1839999 тонна истеҳсол карда шудааст, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2022-юм 4,6 фоиз картошка, 11,5 фоиз сабзавот, 19,9 фоиз полизӣ, 29,7 фоиз мевагиҳо (аз ҷумла: себ 13,7 фоиз ва зардолу 2,0 баробар) ва 5,0 фоиз ҳӯроки чорво зиёд шуда, истеҳсоли паҳта 14,9 фоиз ва ангур 36,8 фоиз кам шудааст.

То 1 январи соли 2024 дар ҳамаи категорияҳои ҳочагиҳо саршумори чорвои қалони шоҳдор 2662,0 ҳазор сарро ташкил карда шудааст, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 108,1 ҳазор сар ё 4,2 фоиз зиёд аст. Дар ҳамин давра саршумори гӯсфанду буз 6660,2 ҳазор сарро ташкил дода, 343,0 ҳазор сар ё 5,4 фоиз афзуд. Аз саршумори умумӣ 93,4 фоизи саршумори чорвои қалони шоҳдор ва 82,1 фоизи саршумори гӯсфанду буз ба ҳочагиҳои аҳолӣ рост меояд.

Дар моҳҳои январ – декабри соли 2023 ҳаҷми **истеҳсоли гӯшти чорвои қалон** ва майдо (дар вазни зинда) дар ҳамаи категорияҳои ҳочагиҳо 342685 тоннаро ташкил намуд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2022-юм 14,0 фоиз зиёд мебошад.

Ҳаҷми **истеҳсоли шир** дар ҳамаи шаклҳои ҳочагидорӣ дар моҳҳои январ – декабри соли 2023-юм 1118536 тоннаро ташкил намуд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2022-юм 5,1 фоиз зиёд мебошад. Дар моҳҳои январ – декабри соли 2023 ба микдори 1223698 ҳаз. дона тухм истеҳсол карда шудааст, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2022 – юм 1,0 фоиз зиёд мебошад.

Дар ин давра ҳаҷми **истеҳсоли пашм** 8755,4 тоннаро ташкил намуд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли 2022-юм 4,5 фоиз зиёд аст. Дар моҳҳои январ – декабри соли 2023 ҳаҷми истеҳсоли пашма 223,2 тоннаро ташкил намуд, ки дар муқоиса нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 43,2 фоиз кам мебошад. Ҳаҷми **истеҳсоли асал** дар моҳҳои январ – декабри соли 2023 дар ҳамаи шаклҳои ҳочагидории ҷумҳурий 4697,2 тоннаро ташкил намуд, ки дар муқоиса нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 2,9 фоиз зиёд мебошад.

Ҳаҷми истеҳсоли **маҳсулоти ҳоҳипарварӣ** дар моҳҳои январ – декабри соли 2023-юм 132,6 млн. сомониро ташкил кард, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 19,0 фоиз зиёд аст.

Дар моҳҳои январ - декабри соли 2023 дар ҳочагиҳои ҳоҳипарварии ҷумҳурий сайди моҳӣ 5454,4 тоннаро ташкил намуд.

Дар моҳҳои январ – декабри соли 2023 сармоягузорӣ ба сармояи асосӣ аз хисоби ҳамаи манбаъҳои сармоягузорӣ ба маблаги 19859,0 млн. сомонӣ истифода карда шудааст, ки нисбат ба моҳҳои январ- декабри соли 2022-юм 122,5 фоизро (бо нарҳҳои муқоисавӣ) ташкил медиҳад.

Дар моҳҳои январ – декабри соли 2023 ба масоҳати умумии 1737,0 ҳазор метри мураббаъ ҳонаҳои истиқоматӣ ба истифода дода шудаанд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 102,1 фоизро ташкил медиҳад.

Дар моҳҳои январ – декабри соли 2023 бо ҳамаи **намудҳои наклиёт** 120576,1 ҳазор тонна бор қашонда шудааст, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 16,6 фоиз зиёд шудааст.

Дар моҳҳои январ - июни соли 2023 **бо нақлиёти автомобилии** ҳамаи вазорату идораҳо, корхонаҳу ташкилотҳои ҳамаи шаклҳои моликият, ки нақлиёти автомобилий доранд ва инчунин бо нақлиёти автомобилии шахсони воеӣ, ки ба боркашонии тичоратӣ машгуланд, 114124,1 ҳазор тонна бор қашонида шуд, ки 94,6 фоизи ҳаҷми умумии боркашонии ҳамаи намудҳои нақлиётро ташкил медиҳад.

Ҳаҷми боркашонӣ бо нақлиёти автомобилий нисбат ба моҳҳои январ-декабри соли 2022-юм 17,2 фоиз зиёд шудааст.

Дар моҳҳои январ – декабри соли 2023 бо нақлиёти роҳи оҳан (бо назардоши молборкунӣ, молфарорӣ ва интиқоли борҳои транзитӣ) 6451,0 ҳазор тонна бор қашонида шудааст, ки нисбат ба моҳҳои январ – декабри соли 2022-юм 6,2 фоиз зиёд шудааст.

Гардиши бор бо ҳамаи намудҳои нақлиёт дар моҳҳои январ – декабри соли 2023 дар ҳаҷми 12122,1 млн. т.км ба қайд гирифта шудааст, ки нисбат ба моҳҳои январ – декабри соли 2022-юм 17,5 фоиз зиёд шудааст.

Бо ҳамаи намудҳои нақлиёти мусофирикашонӣ дар моҳҳои январ - декабри соли 2023-юм 899305,5 ҳаз. нафар мусофири қашонида шудааст, ки нисбат ба моҳҳои январ - декабри соли 2022-юм 9,8 фоиз зиёд аст. Мусофирикашонӣ бо нақлиёти ҳушигирӣ дар ҷумҳурий ҷои асосиро ишғол менамояд, ки таносуби он 99,9 фоизи ҳаҷми умумии мусофирикашонии ҳамаи намудҳои нақлиётро ташкил медиҳад.

Бо **нақлиёти роҳи оҳан** 456,1 ҳазор мусофири (nisbat ба моҳҳои январ – декабри соли 2022-юм 100,0 фоиз) ва бо нақлиёти ҳаҷоӣ 782,1 ҳазор мусофири (nisbat ба моҳҳои январ-декабри соли 2022-юм 145,4 фоиз) мусофири қашонда шудааст.

Гардиши мусофирион бо ҳамаи намудҳои нақлиёт дар моҳҳои январ - декабри соли 2023-юм 11625,8 млн. мусофири км-ро ташкил кард, ки нисбат ба моҳҳои январ – декабри соли 2022-юм 17,3 фоиз зиёд шудааст.

Дар моҳҳои январ – декабри соли 2023 ҳаҷми **гардиши савдои яклухт, чакана ва таъмири автомобилҳо** 56124,4 млн. сомониро ташкил дод, ки нисбат ба моҳҳои январ – декабри соли 2022 - юм бо нарҳҳои муқоисавӣ 13,4 фоиз зиёд шудааст.

Дар ҳаҷми умумии фурӯши молҳои озукаворӣ таносуби бештар аз рӯи арзиши ба гӯшт ва маснуоти гӯштӣ (15,5 фоиз), нон ва маҳсулоти нонӣ (17,5 фоиз), қанду шакар ва маснуоти қандӣ (4,9 фоиз), сабзавот ва картошка (5,3 фоиз) ва равғани растанӣ (4,4 фоиз) афзалият доранд. Аз молҳои гайриозуқаворӣ таносуби бештар ба маводҳои бинокорӣ (29,1 фоиз), маҳсулоти нафтӣ (11,4 фоиз), автомобилҳо ва қисмҳои эҳтиётӣ ба онҳо (9,6 фоиз), газворҳо (8,8 фоиз), асбобҳои баркӣ (4,6 фоиз) ва гайраҳо рост меояд.